

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi uurimistöode koostamise ja vormistamise juhend

Koostajad Vilja Messer, Eha Vallner

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. TÖÖ KOOSTAMINE	4
1.1 Töö koostamise eesmärgid	4
1.2 Uurimistöö liigid	4
1.2.1. Kvantitatiivne uurimistöö.....	4
1.2.2. Kvalitatiivne uurimistöö.....	4
1.3. Teema valik	5
1.4. Kirjanduse valik ja läbitöötamine.....	5
1.5. Uurimistöö etapid.....	6
1.5.1. Ajakava koostamine	6
1.5.2. Kirjanduse läbitöötamine ja kvalitatiivsete või kvantitatiivsete andmete kogumine.....	7
1.5.3. Töö sisulise osa kirjutamine	7
1.5.4. Töö esitamine retsenseerimiseks	7
1.5.5. Töö kaitsmine	7
2. UURIMISTÖÖ OSAD	8
2.1. Tiitelleht	8
2.2. Sisukord.....	8
2.3. Sissejuhatus	8
2.4. Sisuline osa.....	9
2.5. Kokkuvõte	9
2.6. Kasutatud materjali loetelu.....	10
2.7. Annotatsioon	11
2.8. Lisad	11
3. TÖÖ VORMISTAMINE.....	12
3.1. Üldised nõuded:.....	12
3.2. Viitamine	13
3.3. Keel ja stiil.....	13
3.4. Tabelid, fotod, joonised ja valemid	14
4. UURIMISTÖÖ HINDAMINE.....	15
LISAD	16
Lisa 1. Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi uurimistöö ajakava	
Lisa 2. Retsensioonile esitatavad nõuded	
Lisa 3. Tiitellehe vormitus	
Lisa 4. Sisukorra näidis	
Lisa 5. Tiitellehe pöörde tekst	

SISSEJUHATUS

Mis on õpilasuuring?

Õpilasuuring on õpilase poolt õppekava raames ette valmistatud teaduslikule tööle esitatavaid nõudeid järgiv kirjalik töö. Õpilasuuring on algupärane, objektiivne ja süsteemne, uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud.

Õpilasuuringu kavandamisel püstitatakse uurimisprobleem ja sõnastatakse uurimisküsimus(ed). Järgnevalt toimub andmete kogumine uurimisprobleemile vastava ja uurimisküsimustele vastata võimaldaval viisil sobivat andmekogumismeetodit kasutades. Seejärel andmeid analüüsitakse, valides selleks sobiva meetodi ja viisi. Uurimistulemusi tõlgendatakse ja seletatakse. Õpilasuuring põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, hüpoteesid; põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi; esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee kahes keeles. Uurimistöo kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu refereerimisega.

Õpilasuuringu eesmärgiks on arendada õpilases selliseid oskusi, nagu probleemide nägemine ja püstitamine, informatsiooni kogumine ja kriitiline analüüs; loov eneseväljendus; tegevuse kavandamine ja kavandatu järgimine, koostöö ja iseseisev töö; teoreetiliste teadmiste praktiline rakendamine; teadusteksti, kokkuvõtte ja resümee koostamine, töö vormistamine, järelduste tegemine, oma seisukohtade esitlemine ja kaitsmine.

Käesolev juhend on koostatud Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi õpilastele, juhendajatele ja retsensentidele. Juhendi koostamisel on silmas peetud gümnaasiumi riiklikus õppekavas seatud eesmärgi; allikmaterjalidena on toetatud Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi õppejõudude Krista Uibu ja Piret Luige materjalidele, samuti Suure-Jaani, Kuressaare ja Avinurme gümnaasiumi analoogsetele juhenditele. Hindamisjuhendi koostamisel olid abiks Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli õppejõud Airi Mittendorf ja Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi õpetajad.

1. TÖÖ KOOSTAMINE

1.1. Töö koostamise eesmärgid

Uurimistöö on uurimusliku protsessi konkreetne tulemus - kirjalik aruanne sellest, mida uuriti, kuidas uuriti ning millised on järeldused ja tulemused, milleni töö käigus jõuti.

Uurimistöö ei tohi olla plagiaat (kellegi seisukohtade sõnasõnaline mahakirjutamine allikale viitamata, loomevargus). Uurimistöös võib kasutada uuritavat probleemi käsitlevaid refereeringuid erinevatelt autoritelt, kuid nende võrdlemise ja analüüsi käigus tuleb jõuda omapoolsete järeldusteni. Uurimistöö peab näitama õpilase iseseisva mõtlemise võimet veel uurimata (või väheuuritud) materjalide analüüsil ja argumenteeriva teksti koostamise oskust.

Uurimistöö on kirjutatud lugejale, see vahendab teadmisi, mida on töö käigus omandatud ja mida nüüd tahetakse teistele teatavaks teha.

1.2. Uurimistöö liigid

Uurimistööd jaotatakse kvantitatiivseteks ja kvalitatiivseteks.

1.2.1. Kvantitatiivne uurimistöö

Aluseks on arvulised andmed, mida on võimalik kvalitatiivselt mõõta, töö kirjutaja teeb järeldused statistilise andmeanalüüsi põhjal. Enne arvandmete kogumiku koostamist püstitatakse enamasti hüpotees(id).

Hüpotees on teooriast või praktikast tuletatud mõõdetav väide. Hüpotees tuleb töö koostajal tõestada, st tööst peab välja tulema, et antud tulemus kehtib/ei kehti uuritavate kohta. Hüpoteesid võivad olla nii võrdlus- kui ka seosehüpoteesid.

Kvantitatiivse uurimuse analüüsitavas rühmas peab olema vähemalt 15 objekti.

1.2.2. Kvalitatiivne uurimistöö

Aluseks on verbaalsed ja pildilised andmed, mida kogutakse eelkõige intervjuude, küsitluste jt kvalitatiivsete andmekogumismeetoditega. Töö järeldused tehakse statistilist andmeanalüüsi kasutamata. Enne uurimistööd püstitatakse uurimisküsimus(ed). Uurimisküsimused tuleb sõnastada nii, et neile oleks võimalik uurimistööga vastus leida.

Kvalitatiivse uurimistöö üheks liigiks on ka kodu-uurimistöö. Kodu-uurimistöö temaatika on töö kirjutaja oma kodukant, nii ajalugu kui ka tänapäev; nii loodus- kui ka inimkeskkond.

1.3. Teema valik

Õpilane valib ühe uurimistöö teema kooli pakutavate teemavaldkondade hulgast või mõne temale huvipakkuva teemavaldkonna, mida kool pole nimetanud.

Igal õpilasel on juhendaja, kes on Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi (RTG) pedagoog. Juhendaja nõusolekul võib valida kaasjuhendaja väljastpoolt RTG-d.

Õpilase ja juhendaja koostöös põhjendatakse teema valikut, mis peab avama tausta ja näitama teema olulisust antud ajahetkel. Tausta avamisest kasvab välja uurimisprobleem ehk siis küsimus, millele hakatakse vastust otsima.

Teema valiku põhjenduseks pannakse kirja lühike ülevaade uuritavast valdkonnast. Töös näidatakse ära, milles on probleem ja miks on oluline seda uurida, samuti osutatakse teema aktuaalsusele. Teema põhjendus peab olema teaduslik, see tähendab toetumist allikatele ja neile viitamist. Teema põhjendus lõpeb valitud uurimistöö liigile kas hüpoteesi(de) või uurimisküsimus(t)e sõnastamisega.

1.4. Kirjanduse valik ja läbitöötamine

Töö koostamiseks vajaliku kirjanduse leidmine, läbitöötamine ja analüüsimine on õpilase iseseisvaks ülesandeks. Esialgsel tutvumisel kirjandusega tuleb pöörata tähelepanu antud temaatikaga seonduvatele märksõnadele ja mõistetele. Selles töö etapiks peab saama selgeks, milliste allikatega tuleb edaspidi töö koostamisel rohkem tähelepanu pöörata.

Uurimiseks valitav kirjandus peab olema võimalikult mitmekesine, haarates erinevaid autoreid ning erineva teadusliku tasemega kirjutisi. Töö aluseks ei sobi võtta ainult üht autorit. Silmas tuleks pidada ka seda, et kasutatav materjal oleks uusim kättesaadavatest. Ajakirjanduslikud allikad peaksid olema autoriteetsed (vältida tuleks nn kollast ajakirjandust), faktivigadeta ja hinnanguvabad.

Kirjanduse läbitöötamisel ja analüüsimisel on soovitatav teha lühikokkuvõtteid, mis sisaldavad uuritava probleemi kohta huvitavaid mõtteavaldusi, tsitaate, definitsioone, probleemiarendusi vms. Kindlasti tuleb neile lisada autori nimi, teose pealkiri ning kõik teised

kasutatud allikate loetelus nõutavad andmed. See lihtsustab hiljem kirjanduse loetelu koostamist ja viitamist.

Kasutatud allikate arv ei ole piiratud, pigem lähtudes konkreetse töö vajadustest. Soovitatav miinimum on kolm.

1.5. Uurimistöö etapid

1.5.1. Ajakava koostamine

Lõputöö ajakava koostades tuleb pidada nõu juhendajaga. Korralikult läbimõeldud ajakava ja sellest kinnipidamine aitavad kaasa kvaliteetse lõputöö valmimisele. Töö kirjutamise ajakava peab olema juhendajaga kooskõlastatud. Soovituslikku vormi vt lisa 1.

Õpilane vastutab ajakava täitmise eest, juhendaja vastutab õpilase konsulteerimise eest.

Juhendaja:

- Aitab püstitada töö eesmärgi ja kavandada töö ülesehitust;
- Aitab koostada uurimistöö ajakava;
- Annab suuna teemakohase kirjanduse otsimiseks;
- Konsulteerib õpilast töö käigus;
- Kontrollib töö valmimist osade kaupa ajagraafikust lähtuvalt;
- Hindab õpilase tööprotsessi;
- Annab kirjaliku hinnangu õpilase tööle.

Õpilane:

- Otsib teemakohase kirjanduse ja allikad;
- Kogub, analüüsib uurimismaterjali sisuliselt;
- Annab perioodiliselt juhendajale aru töö käigust;
- Vastutab töös esinenud andmete õigsuse eest;
- Vormistab töö nõuetekohaselt;
- Kaitseb töö kaitsmiskomisjoni ees.

1.5.2. Kirjanduse läbitöötamine ja kvalitatiivsete või kvantitatiivsete andmete kogumine

Töö kirjutaja lähtub uurimistöö teemast, eesmärkidest, järgides töö kirjutamise ajagraafikut. Küsimustikkude koostamisel lähtub kirjutaja uurimistöö eesmärgist, koostab ja korraldab need vastavalt väljakujunenud tavale.

1.5.3. Töö sisulise osa kirjutamine

Töö kirjutaja esitab ajagraafikuga määratud ajaks juhendajale töö esialgse variandi, olles kinni pidanud uurimistöö vormistamiseks esitatud nõuetest. Vajadusel parandab ja töötab töö ümber juhendaja ettepanekutest lähtuvalt.

Pärast töö valmimist kirjutab õpilane võõrkeele tunnis annotatsiooni (inglise või vene keeles).

1.5.4. Töö esitamine retsenseerimiseks

Õpilaste uurimistööd retsenseerib juhendaja leitud retsensent, kes koostab retsensiooni vastavalt lisas 2 toodule. Retsensendile tuleb töö esitada vähemalt kaks nädalat enne kaitsmist. Retsensent peab oma hinnangu ja retsensiooni esitama kahes eksemplaris (kaitsmiskomisjonile ja õpilasele) vähemalt kolm päeva enne kaitsmist.

1.5.5. Töö kaitsmine

Uurimistöö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni (kuupäeva ja komisjoni koosseisu kinnitab direktor oma käskkirjaga igal õppeaastal eraldi) ja teiste kohaletulnute ees.

Õpilane koostab oma uurimistöö põhjal lühikese kaitsekõne, kus toob välja peamise oma tööst, arvestatakse ka retsensendi märkusi. Õpilane võib kasutada näitlikku abimaterjali, tähtis on esinemisoskus, kõnelda võiks peast. Kuulajate küsimustele peab vastama vaid juhul, kui need puudutvad kaitsja uurimistööd. Retsensendi küsimustele vastatakse kõige lõpuks.

Töö kaitsmiseks on aega 5-10 minutit.

2. UURIMISTÖÖ OSAD

2.1. Tiitelleht

Teaduslikule tööle omane asjalikkus eeldab, et tiitelleht oleks lihtne ja kõik sellel korrektselt paigutatud.

Tiitellehel peavad olema järgmised andmed:

1. õppeasutuse täielik nimi;
2. töö pealkiri;
3. töö iseloom (uurimistöö);
4. koostaja ees- ja perekonnanimi ning klass;
5. juhendaja ees- ja perekonnanimi;
6. töö valmimise koht;
7. aastaarv.

Tiitellehel punkte ei panda. Poolitused on tiitellehel lubamatud. Tiitellehe iga element paikneb omaette real. Koht ja aastaarv võivad olla ka samal real, kuid koma nende vahele ei panda. Iga rida tiitellehel algab suurtähega (välja arvatud uuele reale üleminev pika pealkirja jätk).

Tiitellehe vormistus lisa 3.

2.2. Sisukord

Tiitellehe järel asub sisukord, mis sisaldab uurimistöö osade, sh peatükkide ja alajaotuste pealkirju ja vastavate lehekülgede numbreid. Sisukorda ei kuulu tiitelleht ja sisukord.

Sisukorra vormistus lisa 4.

2.3. Sissejuhatus

Sissejuhatus on maksimaalselt üks lehekülg ja sisaldab:

1. teema valiku põhjendust;
2. töö eesmärgi (põhiprobleemi) sõnastamist;

3. ülevaadet kasutatud uurimismetoodikast ja meetoditest;

4. ülevaadet töö põhilistest peatükkidest.

Sissejuhatus vormistatakse lõplikult tavaliselt kõige viimasena, sest nii haakub ta üldise teemakäsitleusega kõige paremini.

2.4. Sisuline osa

Uurimistöö sisuline osa jaguneb peatükkideks. Ükskõik millist uurimismeetodit on kasutatud, peaks see sisaldama vähemalt kaht (2) alapeatükki: teoreetilist ja praktilist, kus antakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele ja püütakse tõestada hüpoteesi(e) või uurimisküsimust(i).

Kvantitatiivse uurimismeetodi kasutamisel peaks teoreetiline alapeatükk sisaldama antud teemat käsitleva kirjanduse ülevaadet: põhimõisted, uurijad, uurimused, teoreetilised lähenemised, seadused või refereeringut teaduskirjanduses leiduvatest teooriatest, seisukohtadest ja andmetest, mis otseselt seostuvad töö teemaga. Peatüki lõpus võib autor vastata küsimustele, kas ja kuidas on juba olemasolevad seisukohad mõjutanud kirjutaja seisukohta.

Kvantitatiivse uurimismeetodi praktilises peatükis võib töö autor selgitada lühidalt oma meetodite valikut praktilise uuringu läbiviimisel, alustades teoreetilisest lähenemisviisist kuni andmete analüüsi esitamiseni. Põhirõhk peab olema aga oma kogutud andmete analüüsil, nende võrdlemisel või tõlgendamisel.

Kvantitatiivse uurimismeetodit kasutanud õpilase töös võiksid olla teoreetiline ja praktiline peatükk võrdse pikkusega.

Kvalitatiivses uurimistöös on rõhk pigem kirjeldamisel, töö teoreetiline osa peaks hõlmama faktilist ülevaadet, ajaloolist tausta vms. Üks osa töö teoreetilisest peatükist võiks sisaldada põhjendusi uurimisküsimuste kohta.

2.5. Kokkuvõte

Kokkuvõttes tehakse järeldused sissejuhatuses kirjeldatud eesmärgi kohta. Kokkuvõttes tuuakse välja ka ettepanekud tulemuste rakendamiseks. Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ega fakte.

2.6. Kasutatud materjali loetelu

Kasutatud materjali loetellu võib võtta ainult need tööd, millele on tekstis viidatud. Allikad reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras.

Raamatute ja artiklite kohta esitatakse kirjanduse loetelus järgmised andmed:

1. autori(te), koostaja(te) või toimetaja(te) nimi (nimed);
2. ilmumisaasta;
3. pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele);
4. trüki köide, osa, number;
5. ilmumiskoht;
6. kirjastus või väljaandja.

Näited **raamatute** kohta:

1. *EE 8*. Eesti Entsüklopeedia 8. köide. 1995. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.
2. *Eesti kirjarahva leksikon* 1995. Koost. ja toim. Oskar Kruus. Tallinn: Eesti Raamat.
3. *Saareste, A.* 1952. Kaunis emakeel. Lund: Eesti Kirjanike Kooperatiiv.
4. *Tulving, E.* 1999. Mälu. Tallinn: Kupar.

Mõned näited **artiklite** kohta:

1. *Hennoste, T.* 1998. Teleuudised õlle kõrvale. – Postimees. Kultuur 13. nov., nr 38.
2. *Põld, P.* 1993. Eesti riigi tulevik ja karskus. – Valitud tööd. 2 kd, lk 16-30.

Suuliste allikate loetelu puhul võiks järgida näidet:

Pensionär *Johannes Paju* (s. 1914, elukoht ...) mälestused (kirja pandud ... a. töö autori poolt).

Viites piisab: J. Paju mälestused.

Arhiivimaterjalide loetelu peab sisaldama järgmisi kirjeid: arhiivi ametlik nimetus, fondi (f) number, nimistu (n) number, säiliku (s) number.

Näide:

EAA = Eesti Ajalooarhiiv, f 1294, n 1, s 113 A/I-III. Jaani kiriku meetrikaraamat.

Viitamisel lisandub veel arhiividokumendi lehe (l) number:

Interneti materjalide loetelu puhul märgitakse kirjesse võrguväljaande aadress. Esitatakse autori nimi, aasta. Artikli pealkiri. URL-aadress (<http://www.xxx.ee>. kuupäev). Kui autorit ei ole võimalik tuvastada, siis näidatakse aadress koos kõigi kirjete ja materjalide hankimise kuupäevaga.

Näited:

1. *Hennoste, T.* 1995. Hüpped modernismi poole: eesti 20. sajandi kirjandusest Euroopa modernismi taustal. – *Vikerkaar*, nr 9/10, lk 124-130; <http://www.zzz.ee/vikerkaar/viker9-10/art10.html>
2. Juhend õpilaste uurimistööks. <http://www.eas.edu.ee/juhiseid.html> (27. märts 2002)

2.7. Annotatsioon

Annoatsioonis kirjeldatakse lühidalt uuringut ja tuuakse välja kõige olulisemad tulemused. Annotatsioon kirjutatakse eesti keeles ja tõlgitakse võõrkeelde (inglise või vene). Eesti- ja võõrkeelne annotatsioon on kuni poole lehekülje pikkune (kuni 250 sõna) ja vormistatakse ühele lehele.

2.8. Lisad

Lisad ilmestavad tööd, kuid neil on soovituslik iseloom. Lisades on materjal, mis ei ole otseselt seotud töö sisuga (küsitluslehed, suuremad plaanid, kaardid jms). Samuti paigutatakse lissasse illustreeriv materjal (dokumentide koopiad, fotod, helifailid jms).

Kõik lisad nummerdatakse iseseisvalt ja pealkirjastatakse. Fotod peaksid olema varustatud allkirjaga, kus märgitakse kes või mis on fotol. Originaalfotode puhul tuleb märkida, millal ja kelle poolt on foto jäädvustatud.

3. TÖÖ VORMISTAMINE

3.1. Üldised nõuded:

- Uurimistööd esitatakse valgel paberil (formaad A4) köidetult.
- Töös kasutatakse reaintervalli 1,5, *Font Times New Roman* või *Cambria* suurus 12 pt. Tekst prinditakse lehe ühele poolele. Kasutatakse paralleel- ehk rööpjoondust (Alignment Justified).
- Leheküljele veeristeks jäetakse tavaline ehk 2,5 cm kõik veerised.
- Töö põhiosad (peatükid) algavad uuel leheküljelt, peatüki pealkirja vormindamisel kasutatakse lõigu vahekaugust enne lõiku 12 p ja pärast lõiku 6 p. Kui alapealkirjaga samale lehele ei mahu vähemalt kaks rida teksti, siis alustatakse uut osa järgmiselt lehelt.
- Peatükkide pealkirjad (Heading 1) – tähesuurus 16 pt, rasvane kiri, suurtähed, ees 12 p ja järel 6 p vaba ruumi.
- Alapealkirjad (Heading 2) – tähesuurus 14 pt, rasvane kiri, suur algustäht, ees 18 p ja järel 6 p vaba ruumi.
- Punktide pealkirjad (Heading 3) – tähesuurus 12 pt, rasvane kiri, suur algustäht, ees 12 p ja järel 6 p vaba ruumi.
- Pealkirjades sõnu ei poolitata, ei kasutata lühendeid, lõppu ei panda punkti.
- Tekstilõigu ette ja järele (Spacing Before ja After) jäetakse vaba ruumi 6 punkti (v.a tiitelleht, lühendite loetelu, sisukord, tabelid ja loetelud).
- Kõik lehed loendatakse (alates tiitellehest) ja nummerdatakse. Numbrid kirjutatakse lehekülgedele alla serva keskele (numbrit ei trükita tiitellehele).
- Töö lõpus peab olema puhas nn köiteleht, mida ei nummerdata ega arvestata nummerdamisel.

3.2. Viitamine

Kohustuslik on viidata kõigele, mis ei ole üldtuntud ja iseenesest mõistetav teave. Näiteks ei vaja tänapäeval viidet väide, et inimene on elusolend või et Maa tiirleb ümber Päikese (üldtuntud teave), sest seda teab valdav osa inimesi.

Kui kasutatakse teise autori materjale, siis on viitamine kohustuslik. Muidu minnakse vastuollu autorikaitse seadusega. Viitamine on ka selleks vajalik, et lugeja saaks kirjapandut allikate järgi ise kontrollida või edasi uurida.

Uurimistöös tuleb kasutada n-ö tekstisest viitamist autori nime, aastaarvu ja lehekülje numbritega. Viites on autori perekonnanimi ilma eesnime ja esitäheta.

Näide. (Kask 1994, lk 129). Kui viidatakse sama perekonnanimega autoritele, on eesnimetäht vajalik, nt (Kask, M. 1998, lk 50), (Kask, L.1996, lk 100)

Uurimustöös võib kasutada APA (American Psychological Association) viitamisstandardit.

3.3. Keel ja stiil

Uurimistöö keeleks on korrektne eesti keel. Uurimistöö stiil on mitteemotsionaalne, selge, ilmekas, kompaktne ja grammatiliselt õige. Keelekasutus olgu ühtlane kogu töö vältel. Tekst peab moodustama terviku, olema hõlpsasti loetav. Soovitav on umbisikuline vorm olevikus või minevikus (nt töös käsitletakse või on käsitletud või käsitleti). Ei soovitata kasutada minavormi ega kolmanda isiku kasutamist (nt uurija tegi). Pealkirjades ei kasutata lühendeid. Vähetuntud lühendite esmakasutamisel tekstis kirjutatakse see pärast tähendust sulgudesse, nt Tartu Ülikool (TÜ).

Vähetuntud terminite kasutamisel tuleb anda nende seletus. Terminitel, millel eesti keeles puuduvad tunnustatud vasted, tuleb sulgudes anda originaalkeelne vorm. Ladinakeelsed nimetused ja esmakasutusel olevad võõrkeelsed terminid tuleb panna kursiivi.

Kirjutamisel tuleb lähtuda järgnevast:

1. Korrektne ja loogiline keelekasutus.
2. Üldtunnustatud terminoloogia ja lühendite kasutamine.
3. Paljusõnalisuse, sõnakorduste ja võõrsõnadega liialdamise vältimine.
4. Kõne- ja konspektistiili, liigse lakoonilisuse vältimine.

5. Slängi ja üliemotsionaalsete väljendite vältimine.

3.4. Tabelid, fotod, joonised ja valemid

Tabelid ja joonised illustreerivad teksti, aidates selle sisu paremini edasi anda. Tabelid ja joonised nummerdatakse, kui neid on töös rohkem kui üks, ja pealkirjastatakse. Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse enne tabelit, joonise number ja allkiri joonise alla. Nummerdatud tabelid ja joonised paiknevad neile viitamise järjekorras.

Töös olevad joonised ja tabelid peavad olema seostatud tekstiga ja neile tuleb tekstis viidata kas otse või kaudselt. Kui tabel või joonis ei ole töö autori loodud, tuleb selle autorile viidata ja tabeli allikmaterjal esitada kasutatud materjalide loetelus.

Töös esinevad valemid on lause osad ja paiknevad lause lõpus. Järjest kirjutatud valemid eraldatakse üksteisest komade või sidesõnadega. Kõik töös leiduvad valemid nummerdatakse. Number asub sulgudes lehe paremal äärel vastava valemiga ühel real.

4. UURIMISTÖÖ HINDAMINE

Uurimistöid hindab direktori käskkirjaga kinnitatud hindamiskomisjon (kinnitatakse igal õppeaastal hiljemalt 30. märtsiks), kes arvestab:

1. Töö autori suulist kokkuvõtvat kaitsmist.
2. Retsensendi arvamust.
3. Juhendaja hinnangut.

Töö hindamisel lähtutakse viiepallisüsteemist alljärgnevalt:

Hinne 5 — Õpilane (uurimistöo autor) on omandanud väga heal tasemel uurimistöo koostamise üldised pädevused, tema väljenduslaad järgib teaduskeelt, kuid on isikupärane. Töö sisu ja vormistus on kooskõlas, kõik töö osad on omavahel seotud ja proportsionaalsed. Kõik uurimistöole esitatavad tehnilised nõuded on suurepäraselt täidetud. Õpilase suuline esinemine on suurepärane.

Hinne 4 — Õpilane on omandanud heal tasemel uurimistöo koostamise üldised pädevused, tema väljenduslaad on korrektne, kuid puudub isikupära. Töö sisu ja vormistus on kooskõlas, kõik töö osad on omavahel seotud, kuid ebaproportsionaalsed (sissejuhatus ja lõppsõna nõrgalt seotud; meetodi kirjeldus liiga pealiskaudne; järeldused ei toeta töö eesmärki jms). Kõik uurimistöole esitatavad tehnilised nõuded on täidetud. Õpilase suuline esinemine on hea.

Hinne 3 — Õpilane on omandanud uurimistöo koostamise üldised pädevused, tema keelekasutus ei vasta kohati teaduskeele nõuetele. Töö sisu ja vormistuses on mõningaid puudujääke (sissejuhatus ja lõppsõna nõrgalt seotud; meetodi kirjeldus liiga pealiskaudne; järeldused ei toeta töö eesmärki jms). Uurimistöo vormistamisel pole järgitud kõiki tehnilisi nõudeid. Õpilase suuline esinemine on rahuldav.

Hinne 2 — Õpilane pole järginud koolipoolseid uurimistöole esitatavaid nõudeid, pole täitnud juhendaja korraldusi. Töö sisu ja vormistus ei vasta uurimistöole esitatud nõuetele. Õpilase suuline esinemine on ükskõikne.

Hinne 1 — Uurimistöo on esitamata.

LISAD

Lisa 1

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi uurimistöö ajakava

Õpilane (ees- ja perekonnanimi, klass)

Töö esialgne pealkiri

Juhendaja (ees- ja perekonnanimi)

Teema valiku põhjendus ja uurimisprobleem

Töö eesmärk

Töö hüpotees(id) ja/või uurimisküsimus(ed)

Uurimismetoodika: valimi kirjeldus, mõõtevahendid, uuringu protseduur

Töö ajakava (umbkaudne ajajaotus)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Õpilase allkiri

Kuupäev: 201.....

Juhendaja allkiri:

Lisa 2

Retsensioonile esitatavad nõuded

Retsensiooni alguses tuleb välja tuua õpilase nimi ja uurimistöö teema; uurimistöö lühikirjeldus.

Retsensioonis tuleb esile tuua vastused järgmistele küsimustele:

1. Kas esitatud uurimistöö vastab teemale? Kas uurimistöös käsitletav uurimisproblemaatika on aktuaalne?
2. Mida loeb retsensent uurimistöö peamiseks väärtusteks (teoreetilised, praktilised)? Milliseid uudseid ja algupäraseid momente uurimistöö sisaldab? Kas töös esitatud seisukohtadel on praktilist väärtust?
3. Kas õpilase kogutud materjal on piisavalt läbi töötatud ja analüüsitud? Kas õpilane on teinud oma materjalist piisavalt põhjendatud järeldusi?
4. Kas uurimistöös leidub terminoloogilisi eksimusi või vaieldavusi, millega retsensent ei saa nõustuda?
5. Kas kasutatud kirjandus on esinduslik ja autoriteetne?
6. Kas kõik teiste autorite seisukohad kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed, joonised, tabelid on viidatud?
7. Kas uurimistöö kokkuvõtte tuleneb ülesannete lahendamisest või on see oletuslik, st ülesannete lahendamise käigus pole tegelikult antud küsimusega tegeletud?
8. Kas töö vastab RTG uurimistöö koostamise ja vormistamise juhendile?

Kui retsensendil tekib uurimistööd lugedes täpsustamist nõudvaid küsimusi, siis tuleb need retsensioonis eraldi välja tuua. Täpsustavaid küsimusi võiks autorile püstitada 3-5, et näha, kui ladusalt valdab õpilane uurimistöö temaga seonduvat materjali. Küsimused peavad lähtuma uurimistööst ja olema uuritava temaga seotud. Küsimused tuuakse retsensiooni lõpus eraldi välja. Retsensioon lõpeb retsensendi hindegaga tööle.

Lisa 3

Tiitellehe vormitus

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium
(Kooli nimi: *joondus keskel, fondi suurus 14*)

**Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi uurimistööde
koostamise ja vormistamise juhend**

(Töö täielik pealkiri: *joondus keskel, paks kiri, fondi suurus 20*)

Uurimistöö

(Töö liik: *joondus keskel, fondi suurus 14*)

Autori ees- ja perenimi

(*joondus keskel, fondi suurus 14*)

Juhendaja: ees- ja perekonnanimi

(*joondus paremale fondi suurus 14*)

Rakvere 2012

(Töö valmimise koht ja aasta: *joondus keskel, fondi suurus 12*)

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. TÖÖ KOOSTAMINE	4
1.1. Töö koostamise eesmärgid	4
1.2. Uurimistöö liigid	4
1.2.1. Kvantitatiivne uurimistöö.....	4
1.2.2. Kvalitatiivne uurimistöö.....	4
1.3. Teema valik	5
1.4. Kirjanduse valik ja läbitöötamine.....	5
1.5. Uurimistöö etapid.....	6
1.5.1. Ajakava koostamine	6
1.5.2. Kirjanduse läbitöötamine ja kvalitatiivsete või kvantitatiivsete andmete kogumine.....	7
1.5.3. Töö sisulise osa kirjutamine	7
1.5.4. Töö esitamine retsenseerimiseks	7
1.5.5. Töö kaitsmine	7
2. UURIMISTÖÖ OSAD	8
2.1. Tiitelleht	8
2.2. Sisukord.....	8
2.3. Sissejuhatus	8
2.4. Sisuline osa.....	9
2.5. Kokkuvõte	9
2.6. Kasutatud materjali loetelu.....	10
2.7. Annotatsioon	11
2.8. Lisad	11
3. TÖÖ VORMISTAMINE.....	12
3.1. Üldised nõuded:.....	12
3.2. Viitamine	13
3.3. Keel ja stiil.....	13
3.4. Tabelid, fotod, joonised ja valemid	14
4. UURIMISTÖÖ HINDAMINE.....	15
LISAD	16
Lisa 1. Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumi uurimistöö ajakava	
Lisa 2. Retsensioonile esitatavad nõuded	
Lisa 3. Tiitellehe vormitus	
Lisa 4. Sisukorra näidis	

Lisa 5

Olen koostanud uurimistöö
iseseisvalt. Kõik töö koostamisel
kasutatud teiste autorite tööd,
põhimõttelised seisukohad,
kirjanduslikest allikatest ja mujalt
pärinevad andmed on viidatud.

(õpilase nimi)

Töö vastab uurimistöö
miinimumnõuetele ja selle võib
esitada retsensendile.

(juhendaja nimi)